

Projekt

z dnia 16 października 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. poz. 642).

**Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2026 ROK**
Wstęp

Podstawą prawną działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.).

Program uchwalany jest przez radę gminy i jest spójny z celami operacyjnymi określonymi w Narodowym Programie Zdrowia oraz stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Wodzisław Śląski na lata 2016-2025 uchwalonej przez Radę Miejską Wodzisławia Śląskiego z dnia 25 maja 2016 roku uchwałą nr XIX/193/16.

Zadania własne gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 określa lokalną strategię w zakresie: profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, profilaktyki uzależnień oraz

minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania narkotyków, jak również innych środków psychoaktywnych, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

Program adresowany jest do wszystkich grup społecznych dotkniętych w jakikolwiek sposób z problemem uzależnienia.

Rozdział 1.

Diagnoza Lokalna

Dane zawarte w niniejszym rozdziale pochodzą z przeprowadzonej w 2023 roku diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego.

I. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców.

W badaniu wzięło udział 700 osób, w tym 306 kobiet oraz 394 mężczyzn.

W opinii mieszkańców najistotniejszymi problemami społecznymi są:

- uzależnienia behawioralne (62%),
- zanieczyszczenie powietrza (58%),
- uzależnienie od alkoholu (58%),
- bezrobocie (52%).

Z kolei bardzo powszechnymi zjawiskami uzależnień w ich środowisku są:

- nikotynizm (57%),
- alkoholizm (54%),
- pracoholizm (47%).

II. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W badaniu wzięło udział 13 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zdaniem pracowników najistotniejszymi problemami w środowisku lokalnym są:

- uzależnienie od alkoholu i narkotyków,
- przemoc domowa,
- zaniedbanie rozwoju dzieci i młodzieży,
- problemy opiekuńczo-wychowawcze.

III. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dzieci i młodzieży szkolnej.

W badaniu wzięli udział uczniowie szkół podstawowych: klasy 4-6 (671 uczniów) oraz klasy 7-8 (419 uczniów).

1. Spożywanie substancji psychoaktywnych: alkohol, papierosy, narkotyki i dopalacze.

Uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na następujące pytania:

- Jak często zdarza Ci się spożywać alkohol?

odp. nigdy (SP 4-6 94%; SP 7-8 83%), rzadziej niż raz w miesiącu (SP 4-6 3%; SP 7-8 8%), co najmniej raz w miesiącu (SP 4-6 1%; SP 7-8 2%), co najmniej raz w tygodniu (SP 4-6 2%; SP 7-8 7%).

- Z jakich powodów sięgasz po alkohol?

odp. z ciekawości (SP 4-6 4%; SP 7-8 8%), dla lepszej zabawy (SP 4-6 2%; SP 7-8 8%), dla towarzystwa (SP 4-6 1%; SP 7-8 6%), by zapomnieć o problemach (SP 4-6 1%; SP 7-8 9%), by złagodzić stres (SP 4-6 1%; SP 7-8 9%), z nudy (SP 4-6 2%; SP 7-8 8%), pod wpływem znajomych (SP 7-8 5%), aby zmniejszyć objawy kaca (SP 4-6 1%; SP 7-8 5%), lubię jego smak (SP 4-6 2%; SP 7-8 9%).

- Czy palisz papierosy?

odp. nie palę (SP 4-6 90%; SP 7-8 73%), spróbowałem raz (SP 4-6 8%; SP 7-8 12%), palę od czasu do czasu (SP 4-6 1%; SP 7-8 8%), palę regularnie (SP 4-6 1%; SP 7-8 7%).

- Co skłoniło Cię do palenia papierosów?

odp. chęć zaimponowania (SP 7-8 7%), chęć spróbowania czegoś nowego (SP 4-6 39%; SP 7-8 35%), namowa znajomych (SP 4-6 13%; SP 7-8 18%).

- Czy zażywałeś/aś kiedyś narkotyki albo dopalacze?

odp. tak (SP 4-6 4%; SP 7-8 9%).

2. Spożywanie napojów energetycznych.

Uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na następujące pytania:

- Czy Twoim zdaniem napoje energetyczne są zdrowe?

odp. tak (SP 4-6 10%; SP 7-8 25%)

- Czy pijesz napoje energetyczne?

odp. tak (SP 4-6 27%; SP 7-8 54%)

3. Uzależnienia behawioralne: komputer, smartfon, internet, hazard.

Uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na następujące pytania:

- Ile czasu dziennie spędzasz przed komputerem?

odp. nie spędzam czasu przed komputerem (SP 4-6 16%; SP 7-8 20%), kilka razy w tygodniu (SP 4-6 15%; SP 7-8 12%), do 2 godzin (SP 4-6 26%; SP 7-8 20%), do 4 godzin (SP 4-6 23%; SP 7-8 18%), do 6 godzin (SP 4-6 10%; SP 7-8 13%), powyżej 6 godzin (SP 4-6 10%; SP 7-8 17%).

- Ile czasu spędzasz na korzystaniu ze smartfonu?

odp. nie korzystam z telefonu (SP 4-6 3%; SP 7-8 3%), do godziny (SP 4-6 25%; SP 7-8 7%), od 2 do 3 godzin (SP 4-6 40%; SP 7-8 33%), od 4 do 5 godzin (SP 4-6 16%; SP 7-8 23%), więcej niż 5 godzin (SP 4-6 16%; SP 7-8 34%).

- Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na granie w gry komputerowe?

odp. nie gram w gry komputerowe (SP 4-6 19%; SP 7-8 29%), do 1 godziny (SP 4-6 24%; SP 7-8 14%), od 1 do 3 godzin (SP 4-6 32%; SP 7-8 29%), od 3 do 6 godzin (SP 4-6 16%; SP 7-8 14%), powyżej 6 godzin (SP 4-6 9%; SP 7-8 14%).

- Jakbyś się czuł/a gdybyś przez tydzień nie miał/a dostępu do internetu?

odp. bardzo źle, taka sytuacja byłaby dla mnie tragedią (SP 4-6 10%; SP 7-8 15%), niezbyt dobrze, trudno byłoby to wytrzymać (SP 4-6 15%; SP 7-8 19%), raczej normalnie, trochę by mi go brakowało (SP 4-6 46%; SP 7-8 47%), normalnie, nie zrobiłoby mi to różnicy (SP 4-6 29%; SP 7-8 19%).

- Czy grałeś/aś w gry hazardowe (na pieniądze)?

odp. nigdy (SP 4-6 82%; SP 7-8 68%), 1 raz (SP 4-6 9%; SP 7-8 11%), kilka razy (2-9) (SP 4-6 5%; SP 7-8 9%), 10 lub więcej razy (SP 4-6 4%; SP 7-8 12%).

Rozdział 2.

Rynek napojów alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim w latach 2018-2024

Zgodnie z uchwałą nr XLIII/436/18 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 30 maja 2018 roku na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego obowiązują następujące liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

1. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- a) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa wynosi 150,
- b) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) wynosi 130,
- c) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu wynosi 130.

2. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:

- a) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa wynosi 100,
- b) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) wynosi 80,
- c) maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu wynosi 80.

I. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

rok	poza miejscem sprzedaży				w miejscu sprzedaży				ogółem
	według zawartości alkoholu			razem	według zawartości alkoholu			razem	
	do 4,5% oraz piwa	powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%		do 4,5% oraz piwa	powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%		
2018	47	44	43	134	24	10	13	47	181
2019	41	38	39	118	22	13	10	45	163
2020	8	9	8	25	19	9	12	40	65
2021	13	14	14	41	12	6	6	24	65
2022	25	23	24	72	16	7	12	35	107
2023	31	29	29	89	21	11	10	42	131
2024	45	44	44	133	17	11	9	37	170

II. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	94	85	85	85	85	92	91
przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	59	60	59	56	55	54	55
o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	86	77	79	80	81	85	85
o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	40	36	36	35	33	33	32

III. Wartość sprzedanego alkoholu (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych)

rok	do 4,5% oraz piwa	powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%	razem
2018	26 893 392 zł	5 594 021 zł	24 145 049 zł	56 632 462 zł
2019	26 759 551 zł	5 645 476,51 zł	25 549 067,95 zł	57 954 095,46 zł
2020	26 899 276 zł	6 219 485 zł	27 311 844 zł	60 430 605 zł
2021	28 133 680 zł	7 174 333 zł	30 417 768 zł	65 725 781 zł
2022	29 990 391 zł	8 520 744 zł	33 277 419 zł	71 788 554 zł
2023	34 196 659 zł	8 756 763 zł	35 916 438 zł	78 869 860 zł
2024	31 614 475,89 zł	8 760 666,79 zł	34 570 076,58 zł	74 945 219,26 zł

Rozdział 3.

Cel Programu i kierunki działań

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych osób uzależnionych, propagowanie zdrowego stylu życia bez używek, promowanie postaw ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Kierunki działań zgodne z Narodowym Programem Zdrowia:

- 1) Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom.
- 2) Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu).
- 3) Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.
- 4) Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.
- 5) Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.
- 6) Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie.
- 7) Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.
- 8) Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD.
- 9) Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.
- 10) Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.
- 11) Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.
- 12) Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony i poradni internetowej oraz telefonu zaufania.

Rozdział 4.

Zadania do realizacji w 2026 roku

I. Zadania wynikające z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.):

1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- dofinansowanie/finansowanie udziału w konferencjach, szkoleniach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin,
- dofinansowanie/finansowanie obligatoryjnych szkoleń do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień,
- opłacanie kosztów powołania biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- dofinansowanie/finansowanie Punktu Konsultacyjnego w Wodzisławiu Śląskim,
- zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- dofinansowanie/finansowanie Punktu Konsultacyjnego w Wodzisławiu Śląskim,
- finansowanie działalności Wodzisławskiej Placówki Wsparcia Dziennego "Dziupla",
- finansowanie działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim,

- dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy,
- dofinansowanie/finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- finansowanie szkoleń dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- dofinansowanie/finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów psychologów,
- realizacja programów profilaktycznych dla rodziców,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- prowadzenie badań, zwłaszcza związanych z diagnozą zachowań problemowych/używaniem substancji psychoaktywnych,
- realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- prowadzenie profilaktycznych działań edukacyjnych zaadresowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie umiejętności sprawdzania wieku osób kupujących alkohol oraz odmawiania w przypadku braku pewności co do ich pełnoletności,
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych,
- prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych,
- edukacja przedstawicieli różnorodnych grup zawodowych,
- wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami,
- monitorowanie skali problemu alkoholowego w środowisku lokalnym,
- kampanie społeczne z zakresu zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- finansowanie działalności Wodzisławskiej Placówki Wsparcia Dziennego "Dziupla",
- dofinansowanie/finansowanie działań promujących zdrowy styl życia bez nałogów.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- współpraca z instytucjami rządowymi poprzez informowanie o podjętych działaniach oraz ich efektach w ramach realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,

- wspomaganie działalności organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w realizacji ich zadań statutowych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- wspieranie projektów realizowanych przez placówki oświatowe miasta Wodzisławia Śląskiego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych,
- współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego,
- w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego oraz występowanie z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- współpraca z podmiotami zatrudnienia socjalnego.

II. Zadania wynikające z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.):

1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- prowadzenie w Punkcie Konsultacyjnym poradnictwa dla osób uzależnionych, współuzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych,
- finansowanie udziału w konferencjach, szkoleniach, sympozach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin,
- wspieranie powstawaniu / działalności grup samopomocowych.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- prowadzenie w Punkcie Konsultacyjnym poradnictwa dla rodzin w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym poprzez dostarczanie informacji w postaci ulotek/broszur o tematyce dotyczącej substancji psychoaktywnych, uzależnienia, współuzależnienia oraz możliwościach pomocy,
- udostępnianie informacji o możliwościach korzystania na terenie miasta z bezpłatnej pomocy w podmiotach leczniczych, poradniach specjalistycznych,
- wspieranie / dofinansowywanie / finansowanie programów nastawionych na treningi asertywności oraz na poprawianie kompetencji rodzicielskich,
- finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą z rodzin z problemem uzależnienia.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- wspieranie organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w realizacji zadania publicznego pn. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez ogłoszenie otwartego konkursu ofert,
- wspieranie programów dotyczących prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych podejmowanych przez placówki oświatowe z terenu Miasta Wodzisławia Śląskiego,
- realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych z terenu Miasta Wodzisławia Śląskiego w tym programy rekomendowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii,
- tworzenie warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- finansowanie zakupu publikacji oraz materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii,
- prowadzenie lokalnych akcji profilaktycznych i włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii edukacyjnych,
- organizacja konferencji / sympozjów / kursów z zakresu przeciwdziałania narkomanii,
- współpraca z lokalnymi mediami w zakresie działalności edukacyjno - informacyjnej.

4) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- współpraca z instytucjami rządowymi poprzez informowanie o podjętych działaniach oraz ich efektach w ramach realizacji zadań z zakresu zapobiegania narkomanii,
- wspomaganie działalności organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w realizacji ich zadań statutowych związanych z przeciwdziałaniem narkomanii,
- wspieranie projektów realizowanych przez placówki oświatowe miasta Wodzisławia Śląskiego w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania narkomanii,
- współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych,
- współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz przeciwdziałania narkomanii.

5) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANIE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- współpraca z pracownikami socjalnymi realizującymi kontrakt socjalny z osobami uzależnionymi i rodzinami osób uzależnionych, które są dotknięte ubóstwem i wykluczeniem społecznym,

- wspieranie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim w realizacji zadań z pomocy społecznej dla osób uzależnionych i rodzin osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz w integrowaniu tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
- poszerzanie wiedzy pracowników socjalnych w obszarze tematyki przeciwdziałania narkomanii.

Rozdział 5.

Działalność oraz zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach realizacji zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Prezydent Miasta Wodzisławia Śląskiego zarządzeniem powołuje Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadaniami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są:

- 1) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby, która w związku z nadużywaniem alkoholu powoduje rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchyla się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłóca spójność lub porządek publiczny obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- 3) prowadzenie rozmów motywacyjno – interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy oraz członkami ich rodzin,
- 4) kierowanie osób mających problem alkoholowy na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- 5) wydawanie, w drodze postanowienia, opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy tj. uchwałą nr VIII/111/24 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 28 listopada 2024r. w sprawie zasad usytuowania na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz uchwałą nr XLIII/436/18 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 30 maja 2018r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego,
- 6) opiniowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwały w sprawie zasad usytuowania na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego.

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim:

a) za każdorazowy udział w jej posiedzeniach:

- Przewodniczący, Zastępca Przewodniczącego w wysokości 270 zł brutto,
- Sekretarz, osoba prowadząca posiedzenie MKRPA - motywująca klientów do leczenia odwykowego w wysokości 240 zł brutto,
- pozostali członkowie w wysokości 210 zł brutto,

b) za kontrolę jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych w wysokości 240 zł brutto,

2. Wynagrodzenie wypłacane jest miesięcznie z dołu na podstawie listy obecności.

Rozdział 6.

Finansowanie Programu

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z dochodów uzyskiwanych przez Miasto Wodzisław Śląski z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 7.

Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany jest przez Urząd Miasta Wodzisławia Śląskiego.

Zadania Programu realizowane są poprzez:

- siły własne Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego, Wodzisławskiej Placówki Wsparcia Dziennego "Dziupła", Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji CENTRUM w Wodzisławiu Śląskim,
- zlecanie zadań miejskim jednostkom organizacyjnym w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych,
- zakupy i zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, zamówienia publiczne bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych),
- osoby fizyczne i prawne, podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W realizacji zadań Gminnego Programu Urząd Miasta Wodzisławia Śląskiego współpracuje z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim. Każdy wydział, biuro lub miejska jednostka organizacyjna dysponująca środkami w ramach Programu przedstawia sprawozdanie z ich wykonania za cały rok budżetowy.

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 określa sposób realizacji zadań własnych gminy. Program finansowany jest ze środków uzyskiwanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W Programie na rok 2026 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w 2025 roku. Działania profilaktyczne kierowane będą głównie do dzieci i młodzieży m.in. poprzez wspieranie placówek oświatowych, Wodzisławskiej Placówki Wsparcia Dziennego „Dziupla”. Konkretna pomoc w walce z uzależnieniem kierowana będzie nadal do osób dorosłych i ich rodzin, w których występuje problem alkoholowy lub przemoc w rodzinie a dotyczyć będzie m.in. pomocy psychologicznej i prawnej przez specjalistów dyżurujących w Punkcie Konsultacyjnym prowadzonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim. Projekt Programu został pozytywnie zaopiniowany przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodzisławiu Śląskim. Na finansowanie zadań określonych w Gminnym Programie przeznaczane są dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2026 roku planuje się przeznaczyć na realizację zadań określonych w Gminnym Programie kwotę w wysokości: **1 500 000 zł**. Dysponentami tych środków są komórki oraz jednostki organizacyjne Miasta.